

Zorgverzekeraar verplicht tot aanbesteden

Sandra Olsthoorn

dinsdag 24 juni 2014, 02:57

© 2014 Het Financieele Dagblad

Rechter oordeelt dat zorgverzekeraars publiekrechtelijke instellingen zijn. En dus moet aanbesteden. Het inkoopbeleid van zorgverzekeraars moet op de schop. Ze kunnen niet langer zelf bepalen op welke manier ze zorgaanbieders contracteren, maar moeten aanbestedingsprocedures volgen. Dat is volgens juristen het gevolg van een recente uitspraak van de Bredase rechtbank. [zie hiervoor <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBZWB:2014:4205&keyword=Hollister> en <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBZWB:2014:4205>]

Waterval van verplichtingen

De uitspraak in kort geding heeft, als deze stand houdt, enorme consequenties, stellen verschillende aanbestedingsadvocaten. Zorgverzekeraars worden voor de inkoop van zorg, een markt van tientallen miljarden euro's, gebonden aan de vele, gedetailleerde regels van het Europese aanbestedingsrecht. Zorgaanbieders kunnen kleine foutjes makkelijk afstraffen door naar de rechter te stappen. 'Procedures worden schering en inslag', voorspelt Diederik Schrijvershof van Maverick Advocaten. Gerard 't Hart van Houthoff Buruma ziet 'een waterval van verplichtingen' op de zorgverzekeraars af komen. 'In het aanbestedingsrecht is alles tot in detail dichtgezet. Een foutje is zo gemaakt.' De verhouding tussen zorgverzekeraar en zorgaanbieders wordt helemaal anders, voorspelt hij. 'Partijen gaan veel sneller in de vechtmodus. Bij aanbesteden wordt zorgaanbieders niet meer een offertekans gegund, maar dan kunnen ze ineens rechten opeisen.'

Stomazorg

Het kort geding was aangespannen tegen verzekeraar CZ door Hollister, een Amerikaanse leverancier van hulpmiddelen. CZ heeft de stomazorg vanaf 2015 aan nog maar één aanbieder gegund. Nu zijn dat er nog 17. Hollister maakte bezwaar tegen de gevolgde procedure en krijgt gelijk. Volgens de rechter zijn zorgverzekeraars publiekrechtelijke instellingen en is CZ daarom volgens Europees recht aanbestedingsplichtig.

Zegen

De mogelijke aanbestedingsplicht voor zorgverzekeraars is een 'blessing in disguise' voor zorgaanbieders, zegt advocaat Schrijvershof. 'Het speelveld tussen verzekeraar en aanbieder zal helemaal veranderen.' De zorgverzekeraars stonden juist op het punt in dat speelveld de overhand te krijgen. Dinsdag stemt de Tweede Kamer naar verwachting in met een wetwijziging die de verzekeraars meer inkoopmacht geeft. De wijziging regelt dat ze niet-gecontracteerde aanbieders geen vergoeding meer hoeven te betalen. Een contract wordt dus voor een zorgaanbieder van levensbelang.

Openheid

'Zorgaanbieders komen door de wetswijziging met 1-0 achter te staan', aldus Schrijvershof. 'Maar leg deze uitspraak er overheen en de situatie wordt helemaal anders.' Een aanbesteding dwingt zorgverzekeraars openheid van zaken te geven over de voorwaarden waaronder ze zorg inkopen. Nu krijgen ze nogal eens het verwijt dat niet helder is waarom ze bijvoorbeeld wel zorg inkopen in een bepaald ziekenhuis en niet in een zelfstandige kliniek.

Duur

CZ blijft erbij als private partij geen aanbestedingsplicht te hebben en laat weten spoedappel aan te tekenen tegen de uitspraak. In de tussentijd is de gunning van de stomazorg aan één aanbieder van de baan. De zorgverzekeraar vindt dat er op de hulpmiddelenmarkt, waaronder ook die voor stoma's, veel te hoge prijzen worden gevraagd. CZ betaalt nu €4 euro per stomazakje, terwijl de verzekeraar een vergelijkbaar product voor €0,17 in China kan laten maken, zei bestuursvoorzitter Wim van de Meeren vorig jaar. Door één aanbieder voor meerdere jaren de opdracht te gunnen hoopt CZ de kosten te kunnen verlagen. 'Het is wel allemaal premiegeld', zegt een woordvoeder. 'Per hulpmiddel kijken we hoe we de markt in beweging kunnen krijgen en hier kiezen we voor deze methode.'